

Ks § 26

Dnr: KS 2025/516

Remiss av PM Justerad beräkning av administration i kostnadsutjämnningen för kommuner

Kommunstyrelsen beslutar

att anta förslag till yttrande som sitt eget och översända till Finansdepartementet.

Sammanfattning

Finansdepartementet har 2025-11-04 skickat ut promemoria med förslag på ändringar i tillägget för administration i kostnadsutjämnningen för kommuner inom det kommunalekonomiska utjämnningssystemet. Remissvar ska lämnas senast 2026-02-04 och ändringarna föreslås träda i kraft den 2027-01-01.

Förslaget innebär att tillägget i högre grad ska gå till de mest glesbefolkade kommunerna, samtidigt som befolkningsmässigt mindre kommuner även i fortsättningen ska få ersättning för merkostnader för administration. Syftet med förslaget är att låta modellen för tillägg för administration i kostnadsutjämnningen även i fortsättningen vara enkel, samtidigt som den inte ska riskera att bidra till en kommunindelning som inte är hållbar på lång sikt.

Tillägg för administration föreslås utgå från en indelning av kommunerna i grupper utifrån folkmängd och invånardistans. I indelningen av kommuner i grupper införs ytterligare en gräns för invånardistans på 700 meter och den nedre gränsen för folkmängd höjs från 8 000 till 10 000 invånare. Vidare föreslås att ersättningsbeloppen ska justeras och anges i 2022 års prisnivå.

Yttrande

Remissvar: Justerad beräkning av administration i kostnadsutjämnningen för kommuner

Sammanfattning

Surahammar tillhör de mindre kommunerna som enligt förslaget får ett lågt tillägg för administrationskostnader, trots att kommunen har betydande merkostnader kopplade till sin storlek och struktur. Vi anser att den föreslagna modellen missgynnar mindre kommuner som inte är extremt glesbefolkade och att den inte är rättvis utifrån de faktiska förutsättningarna.

Argumentation

Otillräcklig kompensation för smådriftsnackdelar

Surahammar har fortfarande merkostnader för administration som inte fullt ut kompenseras i den nya modellen. Tillägget på 310 kr per invånare är otillräckligt jämfört med de faktiska kostnaderna och står inte i proportion till de utmaningar som mindre kommuner möter.

Justerandes sign.

Utdragsbestyrkande

Ökad orättvisa mellan kommuner

Förslaget koncentrerar ersättningen till ett fåtal extremt glesbefolkade kommuner, medan övriga mindre kommuner får en relativt låg kompensation. Detta riskerar att öka skillnaderna mellan kommuner och försvåra för mindre kommuner att upprätthålla kapacitet och kvalitet i den kommunala verksamheten.

Bristande hänsyn till lokala förutsättningar

Invånardistans är ett trubbigt mått som inte fångar alla strukturella utmaningar för mindre kommuner. Surahammars har utmaningar kopplade till både folkmängd och geografisk struktur, men får ändå en låg ersättning.

Risk för försämrad långsiktig kapacitet

Den nya modellen kan försämma incitamenten för mindre kommuner att utvecklas och effektivisera sin verksamhet, eftersom ersättningen inte står i proportion till de faktiska merkostnaderna. Det finns risk att små kommuner får svårt att upprätthålla tillräcklig kapacitet för att hantera framtida utmaningar.

Förslag

Surahammars kommun föreslår att modellen ses över så att ersättningen bättre motsvarar de faktiska merkostnaderna för administration i mindre kommuner, och att hänsyn tas till lokala förutsättningar utöver invånardistans. Vi anser att en mer rättvis och träffsäker modell behövs för att säkerställa likvärdiga ekonomiska förutsättningar för alla kommuner.

Propositionsordning

Ordförande Johanna Olofsson (M) ställer proposition på arbetsutskottets förslag och finner att det bifalls.

Ärendegång

Kommunstyrelsens arbetsutskott 2026-01-19, § 15

Bilagor

Tjänsteutlåtande

Missiv 2025-11-04

PM Justerad beräkning av administration i kostnadsutjämnningen för kommuner Fi2025/02010

Expedieras till

Finansdepartementet – fi.remissvar@regeringskansliet.se

kopia fi.ofa.k.remissor@regeringskansliet.se Fi2025/02010

Justerandes sign.

Utdragsbestyrkande